

Türkçe Eğitimi Araştırmalarına Genel Bir Bakış: Bibliyometri Çalışması

Duygu Gökçen

Uluslararası Burç Üniversitesi, Bosna Hersek

Mustafa Arslan

Uluslararası Karadeniz Üniversitesi, Gürcistan

Özet: Dergiler, konferanslar ve lisansüstü programlar dahil olmak üzere akademik bir disiplini ayırt eden çeşitli göstergeler vardır. Bunlardan biri, Web of Science (WoS) gibi saygın alıntı göstergelerinde akademik yayınların varlığıdır. Bu çalışmanın amacı WoS tarafından taranan bilimsel dergilerde Türkçe eğitimi alanında yapılan yayınlanmış çalışmaları incelemektir. Bu alanda yapılan çalışmaların içeriklerini anlamak üzere araştırmada doküman analizi ve atıf analizi yöntemleri aracılığıyla veriler toplanmıştır. WoS akademik veri tabanında kayıtlı olan Türkçe eğitimi üzerine 128 çalışma incelenmiş ve yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre Türkçe eğitimi araştırmaları üzerinde en çok tartışılan ve incelenen konular, makalelere destek veren ülke ve kurumlar, makalelere en çok katkı sağlayan yazarlar ve bu alanda daha çok hangi dil ile yayın yapıldığı, yazarların en sık kullandığı anahtar kelimelerin neler olduğu ile ilgili bilgilere ulaşılmıştır. Bu bulgulara göre Türkçe eğitimi araştırmalarının son 10 yılda artış göstermekle beraber yetersiz olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: *Türkçe Eğitimi, Bibliyometri, Web of Science, Atıf Dağılımı*

Giriş

Genel Olarak Bibliyometrik Araştırmalar

Bibliyometrik araştırmalar, araştırmacıların belirli bir bilimsel alanın etkilerini ve araştırma eğilimlerini keşfetmelerini sağlayan, yayınların kullanımı, üretimi ve yayılması ile ilgili nicel perspektiflerin disiplini olarak tanımlanabilir. Başka bir ifadeyle bilimsel makalelerin kalitesini değerlendirmek, bireyler, araştırmacılar, kurumlar vb. tarafından oluşturulan araştırma çalışmalarının etkisini ölçmek amacıyla kullanılan yayınların istatistiksel analizidir. Bibliyometrik çalışmalar bilimsel yayınların etkinliği konusunda doğru bilgi verirler (Al, 2008).

Bibliyometri terimi ilk kez Pritchard tarafından kullanılmıştır ancak bibliyometrik çalışmalar, karşılaştırmalı anatomide 1543-1860 arasındaki yayınların istatistiksel olarak analiz edildiği 1900'lere kadar dayanmaktadır. Bibliyometri'nin babası olarak bilinen Garfield, 1963 yılında resmen Bilimsel Alıntı İndeksi (SCI) kurduğu zaman, bibliyometrik çalışmalarda büyük bir atılım

olmuştur. Bu durum, bilimsel literatürün büyük ölçekte istatistiksel analizini sağlamıştır (Tatar ve Ece, 2012).

Science Citation Index (SCI)'in kuruluşundan sonra bilimsel alanlarda eğilimli araştırmaları, anahtar kelime ve yazarlar arasındaki ilişkileri, araştırmacılar arasındaki iş birliğini, atıf analizlerini, dilleri ve daha pek çok şeyi bulmak için bibliyometrik analiz yüksek oranda kullanılmıştır. Bilimin hızla ilerlemesine rağmen, beşeri bilimlerde çalışmalar nispeten düşüktür. Bilim ve beşeri bilimler arasındaki araştırmalarda bu denli bir dengesizlik olmasının nedenlerinden biri, araştırmacıların atıfta bulunma davranışı ve beşeri bilimlerin alanlarında değişiklik yapmadan bilimsel bilginin aktarılamaz nitelikte olmasıdır (Asan, 2004).

Bibliyotektik araştırmalarda belgelerin ya da yayınların belirli özellikleri analiz edilerek bilimsel iletişime ilişkin çeşitli bulgular elde edilmektedir. Bibliyometri içinde kendine yer bulan atıf analizi çalışmaları ile en sık kullanılan kaynaklar

belirlenebilmektedir. Belli bir alanla ilgili literatürdeki yaşlanma hızı belirlenmekte ve disiplinlere ilişkin çekirdek dergi koleksiyonu oluşturulmasına olanak sağlayacak veriler elde edilmektedir (Al ve Coştur, 2007).

Bibliyometrik çalışmalarda “yazar, konu, atıf yapılan yazar, atıf yapılan kaynaklar gibi verilerin istatistiksel olarak incelenmesi ile ilgilenmekte, elde edilen istatistiksel sonuçlar doğrultusunda belirli bir disipline ait genel yapının ortaya konması mümkün olmaktadır” (Bozkurt ve Çetin, 2016:232). “Bibliyometrik yöntemler kullanılarak belirli bir disiplinde, belirli bir ülkede çalışılan konu başlıkları, bu konuları çalışan yazarlar, yazarlar arası iş birliği, fazla ya da az çalışma yapılan konu başlıkları belirlenmektedir” (Zan, 2012). Araştırma yayınlarının niceliksel analizini yaparak bilimsel araştırmaların değerlendirilmesi amacıyla kullanılır.

Türkçe Öğretimi İle İlgili Bibliyometrik Çalışmalar

Türkiye’de alan eğitimi/öğretimi açısından yapılan çalışmalar farklı yöntemlerle incelenmektedir. Birçok alanda akademik çalışmalardaki konuların yoğunluk alanları, yöntem özellikleri ve çalışmadan elde edilen bulguları değerlendiren araştırmalar öne çıkmaktadır. Ana dili olarak Türkçenin eğitimi ve yabancı dil olarak Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanlarındaki çalışmalar ve bu çalışmaların üzerinde durduğu konuları inceleyen araştırmalar ise son yıllarda gittikçe ivme kazanmıştır (Bozkurt ve Uzun, 2015).

Türkiye’de alan eğitimi/öğretimi üzerine yapılan çalışmaların incelendiği ve böylelikle temel eğilimlerin belirlenmeye çalışıldığı araştırmalar günümüzde gittikçe öne çıkmaktadır. Hemen hemen her alanda akademik çalışmalarda yoğunlaşan konu

alanlarını, yöntem özelliklerini ve ortaya konulan bulguları değerlendiren çok sayıda araştırmaya rastlanmaktadır. Türkçenin anadili olarak eğitimi ve yabancı dil olarak öğretimi alanlarındaki eğilimleri ele alan araştırmalar ise son beş yılda öne çıkmıştır (Bozkurt ve Uzun, 2015).

Literatürdeki bibliyometrik çalışmalara bakıldığında, hakemli dergilerde yayınlanan makaleler ve tez çalışmaları öne çıkmaktadır. Örneğin, Erdem (2009) çalışmasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili kaynakları; tarihî kaynaklar ve çağdaş kaynaklar başlığı altında toplamıştır. “Tarihî kaynaklarda Kâşgarlı Mahmud’un *Dîvânu Lugâti’t-Türk* adlı eseriyle toplam dokuz kaynağa yer verilmiştir. Yabancılar Türkçe öğretimiyle ilgili tarihî kaynaklar XI. yüzyıl ile XVI. yüzyıllar arasında kapsamaktadır. Çağdaş kaynaklar arasında kitaplar, tezler, makaleler, seminer ve sempozyum bildirimleri yer almaktadır”. Erdem çalışmasında yer verdiği kaynaklar hakkında kısa bilgiler vererek kaynakların içeriği hakkında araştırmacıları bilgilendirmiştir.

Göçer ve Moğul, (2011) *Dîvânu Lugâti’t-Türk*’ten 2011 yılına kadar yapılan Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi ile ilgili çalışmaları, genel bir bakış açısı ile ele almakta ve bu alanda yaşanan sıkıntılara çözüm önerileri sunmaktadır. Bu bağlamda Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin, ayrı bir disiplin olarak görülmesi gerektiği ve bu alanda kullanılacak bir eğitim programının hazırlanmasının zorunluluğu üzerinde durulmuştur. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde görevlendirilecek eğitimcilerin donanımlı olmasına ve verilen eğitimin çağdaş dünyadakine paralel yürütülmesine önem verilmesine dikkat çekilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin

geleneksel yöntemlerin dışına çıkılarak çağdaş yöntem ve tekniklerle öğretilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Göçer, Tabak ve Coşkun (2012) çalışmalarında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında çalışma yapan kurum ve kişilerden söz etmektedirler. 2012 yılına kadar alanla ilgili yapılan çalışmaları kitap, makale, tez ve bildirimler şeklinde sıralamışlardır. Bu çalışmayla Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi alanında çalışmak isteyen akademisyenlere, bu alanda yapılan çalışmaları toplu olarak sunmak amaçlanmıştır.

Varişoğlu, Şahin ve Göktaş (2013) çalışmalarında Türkiye’de SSCI ve ULAKBİM Sosyal Bilimler veri tabanları tarafından dizinlenen dergilerdeki 2000-2011 yılları arasında yayımlanan Türkçe eğitimi araştırmalarının konu alanlarının, yöntemlerinin, araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarının, veri analiz yöntemlerinin ve örneklem özelliklerinin eğilimlerini tespit etmişlerdir. Veri tabanlarından seçilen 44 dergideki 558 makale değerlendirilmiş ve makaleler Türkçe Eğitimi Yayın Sınıflama Formu (TEYSF) kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda makale yöntemi açısından tarama modelindeki çalışmaların yoğunlukta, en çok nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, verilerin en çok doküman ve anketler yardımıyla toplandığı, veri analiz yöntemleri arasında da betimsel analizin çok kullanıldığı saptanmıştır. Örneklem grubu olarak ilköğretim öğrencilerinin, örneklem büyüklüğü olarak 31-100 kişi arasında değişen grupların olduğu; örnekleme tekniği olarak da kolay ulaşılabilir örnekleme tekniğinin sık kullanıldığı görülmüştür.

Kahrıman, Dağtaş, Çapoğlu ve Ateşal’ın (2013) kaynakça denemesinde 2013 yılına kadar Yabancılar

Türkçe Öğretimi ile ilgili olarak yapılan çalışmalar “Yabancılar Türkçe Öğreten Kitaplar, Yabancılar Türkçe Öğretimi ile İlgili Makaleler, Yabancılar Türkçe Öğretimine İlişkin Hazırlanan Tezler, Yabancılar Türkçe Öğretimine İlişkin Seminer ve Sempozyum Bildirileri” alt başlıkları altında verilmiştir. Bu çalışma araştırmacılara ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenecek olan yabancılar yol göstermekte ve yapılmış çalışmalara bütüncül bir bakış açısı getirmektedir.

Göçer, Çaylı, Çavuş’un (2016) kaynakça denemesinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili 2013-2015 yılları arasında yapılan çalışmaları bir araya getirmek amaçlanmıştır. Literatüre katkı sağlaması bakımından makale, bildiri, yüksek lisans ve doktora düzeyinde yapılan tezler, derli toplu bir şekilde ilgili araştırmacıların bilgisine sunulmuştur.

Erdem, Gün, Şengül ve Özkan (2015) çalışmalarında 2000-2014 yılları arasında ulusal ve uluslararası dergilerde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında çalışılmış 160 bilimsel makalenin anahtar sözcüklerinin kullanım sıklığını belirlemeye ve çalışmaların hangi alanda yoğunlaştığını tespit etmeye çalışmışlardır.

Aktaş ve Uzuner-Yurt (2015) Türkçe eğitimi alanında yazılmış makalelerin özet bölümlerini bilimsel içerik açısından incelemişlerdir. 2004-2013 yılları arasında yayımlanan 724 makale araştırılmıştır. Tarama modeli kullanılarak amaçlı örnekleme yöntemi ile analiz edilen makaleler uzman görüşlerine dayanarak hazırlanan Türkçe Eğitimi Makalesi Özet Analiz Formu’na göre değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerinin büyük oranda amaç ve sonuç dışında bilgi

içermediği belirlenmiştir. Ayrıca özetlerde metodoloji kısımlarından bahsedilmediği, bulgu, sonuç ve önerilere yer verilmediğine dikkat çekilmiştir.

Taş ve Okur (2015) çalışmalarında yükseköğretim düzeyinde Türkçe eğitimi ve öğretimi ile ilgili yapılan araştırmaları değerlendirmektedir. Çalışmanın alt başlıkları şu şekildedir: Sözcük öğretimi üzerine yapılan çalışmalar; söz dizimi ile sınıf kuralları ve noktalama üzerine yapılan çalışmalar; yazma becerisi üzerine yapılan çalışmalar; okuma becerisi üzerine yapılan çalışmalar; konuşma becerisi üzerine yapılan çalışmalar dinleme becerisi üzerine yapılan çalışmalar.

Özçakmak (2017), çalışmasında Türkçe Eğitiminde yapılan lisansüstü çalışmaların hangi konulara yönelim gösterdiğini tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda, 2011-2015 yıllarında Türkçe Eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezler; yılı, türü, enstitüsü, üniversitesi, hedef kitlesi ve konusuna göre değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda tezlerin büyük çoğunluğunu yüksek lisans tezlerinin, kalan kısmını ise doktora tezlerinin oluşturduğu anlaşılmıştır. En fazla tezin eğitim bilimleri ve sosyal bilimler enstitülerinde yazıldığı saptanmıştır.

Büyükkiz (2014) çalışmasında yabancılara Türkçe öğretimi alanında 1981-2012 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezleri; türüne, yapıldığı yıllara, konularına, çalışılan dil becerilerine ve kullanılan yöntemlere göre sınıflandırarak incelemiştir. Çalışmada analiz edilen tez türleri özellikle yabancılara Türkçe öğretimi konusu etrafında yoğunlaşmaktadır. Arama sonucunda 147 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Çalışma yabancılara Türkçe öğretimi konusunun giderek önem kazandığını vurgulamaktadır.

Mert (2002), çalışmasında 132 lisansüstü tez, 190 makale, 72 kitap ve 34 bildiriye yer vermiştir. Lisansüstü tezler içerisinden 19'u yabancılara Türkçe öğretimi üzerine hazırlanmıştır. Çalışmanın kapsamını Türkçenin anadili olarak öğretimi, yabancı dil olarak öğretimi ve Türk lehçe ve şivelerini konuşanlara öğretimi başlıkları oluşturmaktadır.

Sevim ve Özdemir-Erem (2012) çalışmalarında Türkçe Eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarını ve özetlerini eleştirel bir biçimde incelemişlerdir. Araştırmada Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dallarında yazılan 128 yüksek lisans tezi değerlendirilmeye dahil edilmiştir. Çalışmada APA'ya göre tez başlığı ve özet nasıl olmalıdır konuları açıklanarak 128 tezin başlıkları ve özet kısımları incelenmiştir. Araştırma sonucunda tezlerin başlık kısımlarının kriterlere uygun yazıldığı ancak özet bölümlerinin yetersiz olduğunu tespit etmişlerdir.

Turan, Sevim ve Tunagür (2018), çalışmalarında Türkçe eğitimi alanında hazırlanan doktora tezlerinin özetlerini çeşitli değişkenler açısından analiz yapmışlardır. Araştırma kapsamında 2007-2017 yılları arasında 13 farklı üniversitede Türkçe eğitimi alanında hazırlanan 223 doktora tezinin özet bölümü araştırılmıştır. İnceleme sonucunda özetlerde amaç, sonuç ve örneklem bilgisine yeterince yer verildiği görülmektedir. Ancak araştırmanın önemi, veri toplama ve veri analiz teknikleri, bulgular ve öneri bilgilerinin ise yeterli düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Coşkun, Özçakmak, Balcı (2012) çalışmalarında Türkçe eğitimi alanında 1981-2010 yılları arasında yapılan lisansüstü tezleri türüne, hedef kitlesine, yapıldığı yıla, üniversitelere, enstitülere ve konulara

göre sınıflandırarak bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmişlerdir. Çalışmalarında 141 kavram, ana bilim dalı, tez yazarı ve danışman isimleri ile YÖK (Yüksek Öğretim Kurumu)'ün Ulusal Tez Merkezinde yapılan tarama sonucu belirlenen tezler üçlü kodlama yöntemi ile kayıt altına alınmıştır. Araştırmada belirlenen tezlerin %84,2'si yüksek lisans, %15,8'i doktora tezlerinden oluşmuştur. 2006-2010 yılları arasında yazılan tez sayısı 1981-2005 yılları arasında yapılanlardan daha fazladır. Yapılan tezlerin en çok ilköğretim I. ve II. kademe ile ilgili olduğu belirlenmiştir. Türkçe eğitimi alanında 10'dan fazla tez yazan 27 üniversite saptanmıştır. Tezlerin %70,1'i Sosyal Bilimler Enstitülerinde, %25,6'sı Eğitim Bilimleri Enstitülerinde, %4,2'sinin diğer enstitülerde yapıldığı sonucuna varılmıştır. Çalışmada en çok çalışılan konular beş başlıkta toplanmıştır. Yöntem ve teknikler, ders kitapları, okuma eğitimi, çocuk edebiyatı, yazma eğitimi. Bu sınıflandırma sonucunda tezlerin belli konular üzerinde yoğunlaştığı ve birbirine yakın genel konulara sıkça yer verildiği görülmüştür.

Konuyla ilgili yapılan bir diğer araştırmada Türkçenin eğitimi-öğretimi alanında Türkiye'de düzenli olarak yapılan uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan bildirilerdeki temel eğilimler raporlaştırılmıştır. Bu rapor yoluyla Türkçenin eğitimi-öğretiminde temel eğilimler ve geliştirilmesi gereken alanlar üzerinde durulmuştur.

Alanla doğrudan ilgili 837 bildiri üzerinden elde edilen bulgular, söz konusu bilimsel toplantılarda çalışmaların hedeflediği konuşmacı düzleminin büyük oranda birinci dil (anadili) olduğuna; konu alanı bakımından materyal (araç) değerlendirme (özellikle ders kitabı incelemeleri) ve beceri

geliştirme (özellikle yazma ve okuma becerileri) çalışmalarının sayıca üstünlüğüne; araştırmaların çoğunlukla durum belirleme (tanımlayıcı) amaçlı yürütüldüğüne ve dolayısıyla yenilik getiren/öneren çalışmaların oldukça az olduğu belirlenmiştir (Bozkurt ve Uzun, 2015).

Yöntem

Araştırmanın Yöntemi

Herhangi bir alanda yapılan bilimsel araştırmaları gerçekçi bir yaklaşımla inceleyen bibliyometrik çalışmalar günümüzde sık kullanılan bir yöntemdir. İlgili bilim dalına ait yazılı dokümanların kaydını, tanımını, sınıflamasını ve nitel çözümlemesini ortaya koyan bir metottur. Bu tür araştırmalar sistematik çalışmayı kolaylaştırdığı için yazılı belgeleri araştıran, tanımlayan ve sınıflandıran bir inceleme alanı olarak kabul edilmektedir (Sünnetçioğlu vd., 2017).

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Türkçe eğitimi alanındaki yayınlar hakkında genel bilgi edinilmesine yönelik olarak yapılan bu çalışmada araştırmanın evrenini WoS (Web of Science) akademik veri tabanında kayıtlı olan tüm akademik çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini WoS akademik veri tabanında kayıtlı 128 yayınlara sınırlandırılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesi

Mevcut çalışmanın bibliyometrik analizi için, internet veri tabanları, Sosyal Bilimler Atf İndeksi (SSCI), Gelişen Kaynaklar Atf İndeksi (ESCI), Konferans Bildirileri Atf İndeksi-Sosyal Bilimler ve Beşeri Bilimler ile Sanat ve Beşeri Bilimler Atf İndeksi (A & HCI) seçilmiştir. Kapsamlı bir veri elde etmek ve arama sonuçlarına net bir şekilde ulaşabilmek için

anahtar kelimeler Türkçe Öğretimi, Teaching Turkish, Türk Dili Öğretimi, Turkish Language Teaching, Türk Dili Eğitimi, Turkish Language Education, Yabancılara Türkçe Öğretimi, Teaching Turkish as a Foreign Language, Teaching Turkish as a Second Language, Yabancı Dil olarak Türkçenin Öğretimi, Yabancı Dil Türkçe Öğretimi, Türkçe Eğitimi olarak belirlenmiştir. Aramalar, süre ya da herhangi bir ülke ile sınırlandırılmamıştır. Bu nedenle, sadece bu cümleleri, başlıklarında, özetlerinde veya anahtar kelimelerinde içeren belgeler çalışmaya dahil edilmiştir.

Toplanan tüm veriler iki ana grupta incelenmiştir: Belge analizi ve atıf analizi. Yıllara göre dağılımı kapsayan belge analizi için, WoS (Web of Science) kategorileri, yayın türleri ve en önemli yazarları, kaynakları, üniversiteleri ve anahtar kelimeleri dışında ülkelerle birlikte en çok alıntı yapılan yazarları, dergileri, ülkeleri, üniversiteleri ve referansları içeren alıntı analizi için Web of Science veri tabanı kullanılmıştır. Veriler tablolar ve figürler halinde sunulmuştur. Yalnızca yazarların kullandığı anahtar kelimeler tablosu için VosViewer programı kullanılmıştır. VosViewer 1.6.9, van Eck ve Waltman 2018 tarafından geliştirilen bir yazılım aracıdır.

Bulgu ve Yorumlar

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Büyüme Deseni

Tablo 1 incelendiğinde Türkçe eğitimi araştırmalarının yıllara göre dağılımı görülmektedir. Buna göre en fazla yayın yapılan yılın 2013 en az yayın yapılan yılın ise 2008 olduğu dikkat çekmektedir. Tabloya bakıldığında Türkçe eğitim araştırmalarının en verimli olduğu dönemin 2012-2015 yılları arası olduğu anlaşılmaktadır. Türkçe eğitim araştırmalarının özellikle son 10 yılda artması

bunun başlıca sebepleri arasındadır. 2015 sonrası hızını kesen araştırmalar 2018'de tekrar artmaya başlamıştır. 2007-2018 yılları arasında yapılan toplam yayın sayısına bakıldığında Türkçe eğitimi alanında araştırmaların henüz istenilen seviyede olmadığı söylenebilir.

Tablo 1

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Yıllara Göre Dağılımı

Yayın Yılı	Yayın Sayısı	Yayın Yılı	Yayın Sayısı
2018	12	2012	11
2017	6	2011	7
2016	9	2010	10
2015	18	2009	8
2014	18	2008	2
2013	23	2007	4

Web of Science'a Göre Türkçe Eğitimi Yayınlarının Alan Sınıflandırması

Web of Science'a göre Türkçe eğitimi araştırmalarında ilk sırayı 90 yayın (%70,3) ile eğitim araştırmalarının aldığı görülmektedir. Bunu çok büyük bir farkla Sosyal Bilimler Disiplinlerarası Çalışmalar (%12,5) ile izlemektedir. Üçüncü sırada Multidisipliner alanlar 10 yayın (%7,8) ile takip etmektedir. Bunları sırasıyla 9 yayın (%7,0) ile Antropoloji, 8 yayın (%6,2) ile Beşeri Bilimler, 6 yayın (%4,6) ile Alan ve Folklor Çalışmaları, 5 yayın (%3,9) ile Dilbilim, 3 yayın (%2,3) ile Dil bilimi, 2 yayın (%1,5) ile eğitim bilimi disiplinleri ve 1 yayın (%0,7) ile İş, Edebi Kuram Eleştirisi, Yönetim, Din, Sosyal Çalışma, Sosyoloji alanları izlemektedir.

Eğitim ve eğitimsel araştırmaların açık ara farkla ilk sırada yer almasının en önemli nedeni Türkiye'de yabancılara Türkçe eğitimi ve anadili Türkçe eğitimi alanında sistemin tam anlamıyla oturmuş olmamasından kaynaklanmaktadır. Sistemde yer alan

aksaklıklar ve eksiklikler araştırmacıların dikkatini çekerek; araştırmacıları bu alanda çalışma yapmaya yöneltmiştir. Tabloda dikkat çeken bir diğer özellik ise Dil Bilimi açısından Türkçenin yeterince araştırılmadığıdır. Bu durum Türkiye’de dil bilimi alanında içerik sunan dergilerin Web of Science tarafından dizinlenmemesinden kaynaklı olduğu ile açıklanabilir.

Tablo 2

Web of Science’ta Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Dağılımı

	Web of Science Sınıflandırması	Yayın Sayısı	Yüzde lik (%)
1	Eğitim, Eğitim Araştırmaları	90	70.3
2	Sosyal Bilimler Disiplinler Arası	16	12.5
3	Multidisipliner	10	7.8
4	Antropoloji	9	7.0
5	Beşeri Bilimler Multidisipliner	8	6.2
6	Alan Çalışmaları	6	4.6
	Folklor	6	4.6
7	Dilbilim	5	3.9
8	Dil Dilbilimi	3	2.3
9	Eğitim Bilimi Disiplinleri	2	1.5
10	İş	1	0.7
	Edebi Kuram Eleştirisi	1	0.7
	Yönetim	1	0.7
	Din	1	0.7
	Sosyal Çalışma	1	0.7
	Sosyoloji	1	0.7

Tablo 3

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Üniversitelere Göre Dağılımı

Kurum	Yayın Sayısı	Kurum	Yayın Sayısı
Ankara Üniversitesi	8	Kıbrıs Uluslararası Üniversitesi	2
İstanbul Üniversitesi	8	Doğu Akdeniz Üniversitesi	2
Akdeniz Üniversitesi	6	Fırat Üniversitesi	2
Anadolu Üniversitesi	6	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2
Dokuz Eylül Üniversitesi	6	Kazan Fed Üniversitesi	2
Hacettepe Üniversitesi	6	Mersin Üniversitesi	2

Türkçe Eğitimi Araştırmalarında En Çok Yayın Yapan Kurumlar

Son yıllarda giderek önem kazanan Türkçenin eğitimi ve öğretimi araştırmaları üniversiteler tarafından desteklendiği Tablo 3’te belirtilmiştir. Türkçe eğitimi araştırmalarının üniversitelere göre dağılımında ilk sırayı 8 yayın ile Ankara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi almaktadır. İkinci sırada 6 yayın ile Akdeniz Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Kırıkkale Üniversiteleri yer almaktadır. Üçüncü sırayı 5 yayın ile Atatürk Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi paylaşmaktadır. Dördüncü sırada 4 yayın ile Çukurova Üniversitesi, 19 Mayıs Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi yer almaktadır. Sıralamayı 3 yayın ile Gazi Üniversitesi ve Yakın Doğu Üniversiteleri izlemektedir.

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Belge Türleri

Türkçe eğitim araştırmalarının belge türlerine bakıldığında birinci sırayı 80 yayın ile (%62,5) makaleler oluşturmaktadır. İkinci sırada 46 yayın ile (%35,9) bildiri metinleri bulunmaktadır. Üçüncü sırayı ise 1 yayın ile kitap incelemesi ve editoryal materyal (%0,78) takip etmektedir. Bilime ve bilimsel bilgiye katkısı açısından makalelerin bu tabloda ilk sırada yer alması olağan bir durum olarak yorumlanabilir.

Tablo 3 devam

Kırıkkale Üniversitesi	6	Mustafa Kemal Üniversitesi	2
Atatürk Üniversitesi	5	Okan Üniversitesi	2
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	5	Pamukkale Üniversitesi	2
Çukurova Üniversitesi	4	Sakarya Üniversitesi	2
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	4	Süleyman Demirel Üniversitesi	2
Selçuk Üniversitesi	4	Uşak Üniversitesi	2
Gazi Üniversitesi	3	Yıldız Teknik Üniversitesi	2
Yakın Doğu Üniversitesi	3	Ahi Evran Üniversitesi	2
Adıyaman Üniversitesi	2	Ardahan Üniversitesi	2
Ahi Evran Üniversitesi	2	Kıbrıs Uluslararası Üniversitesi	2
Ardahan Üniversitesi	2	Doğu Akdeniz Üniversitesi	2

Tablo 4

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Belge Türlerine Göre Dağılımı

Yayın Türü	Yayın Sayısı	Yüzd elik (%)
1 Makale	80	62.5
2 Bildiri Metinleri	46	35.9
3 Kitap İncelemesi	1	0.78
4 Editoryal Materyal	1	0.78

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Dergilere Göre Dağılımı

Tablo 5 incelendiğinde Türkçe eğitimi araştırmalarının dergilere göre dağılımında ilk sırayı 37 (%28,9) yayın ile Procedia Social and Behavioral Sciences dergisi almaktadır. Bildiri metinlerinin ikinci

sırada yer almasının en önemli nedeni 2000'lerden sonra bilim dünyasında makalelerden daha öncelikli kabul görmesine dayandırılabilir. Genel olarak bildiri metinlerinin daha sonra makale formatında bilimsel dergilerde yayınlanmasından dolayı makale ve bildiri metinlerinin kıyaslanması doğru olmayabilir (Pekacar ve diğerleri 2018). Tabloda ikinci sırada Hacettepe University Journal of Education 13 yayın (%10,1) ile yer almaktadır. Toplamda 133 yayın tabloda sıralanmıştır. Bunların 63'ü konferanslarda yer alan bildirilerden oluşurken 70'i süreli yayınlardır. Bilimsel dergiler ve bildiriler bilimin gelişmesi açısından büyük öneme sahiptir. Bilimsel alanda yapılan gelişmeleri yakından takip etmek süreli yayınları ve konferansları takip etmeyi gerektirir.

Tablo 5

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Dergilere Göre Dağılımı

Kaynakların Başlıkları	Yayın Sayısı	Yüzd eli k (%)
Procedia Social and Behavioral Sciences	37	28.9
Hacettepe University Journal of Education	13	10.1
Anthropologist	9	7.0
Bilig	6	4.6
Eğitim Araştırmaları Eurasian Journal of Educational Research	6	4.6

Tablo 5 devam

Eğitim ve Bilim	6	4.6
Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	6	4.6
Milli Folklor	6	4.6
World Conference on Educational Sciences New Trends and Issues in Educational Sciences	5	3.9
World Conference On Learning Teaching and Administration Papers	5	3.9
5th World Conference on Educational Sciences	4	3.1
Erpa International Congress on Education Erpa Congress 2014	4	3.1
Edulearn Proceedings	3	2.3
World Conference on Learning Teaching Administration 2011	3	2.3
2nd International Conference on Lifelong Learning and Leadership for all Iclcl 2016	2	1.5
4th World Conference on Educational Sciences Wces 2012	2	1.5
Akdeniz Language Studies Conference	2	1.5
Eurasia Journal of Mathematics Science and Technology Education	2	1.5
International Conference on Teaching and Learning English as an Additional Language Globelt 2016	2	1.5
Selçuk University Journal of Faculty of Letters	2	1.5
Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi Journal of History Culture And Art Research	2	1.5
Türkish Online Journal of Educational Technology	2	1.5
Türkiyat Araştırmaları Dergisi Journal of Studies in Turkology	2	1.5
13th International Educational Technology Conference	1	0.7
14th Language Literature and Stylistics Symposium	1	0.7

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

Türkçe eğitimi araştırmalarının ülkelere göre dağılımında birinci sırayı 109 (%85,1) yayın ile Türkiye almaktadır. İkinci sırada 6 yayın ile (%4,6) Kıbrıs bulunmaktadır. Üçüncü sırada 3 yayın ile Amerika Birleşik Devletleri yer almaktadır. Dördüncü sırayı 2 yayın ile (%1,5) Bulgaristan ile Rusya paylaşmaktadır. Beşinci sırayı Kazakistan, Hollanda ve Romanya 1 yayın ile (%0,7) takip etmektedirler.

Tablo 6

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Ülkelere Göre Dağılımı

Ülkeler/Bölgeler	Yayın Sayısı	Yüzdellik (%)
1 Türkiye	109	85.1
2 Kıbrıs	6	4.6
3 Usa	3	2.3
4 Bulgaristan	2	1.5
4 Rusya	2	1.5
5 Kazakistan	1	0.7

5 Hollanda	1	0.7
5 Romanya	1	0.7

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

Tablo 7'ye göre Türkçe eğitim araştırmalarında en çok yayın yapan yazar 5 çalışma ile Karababa ve Ulaş iken onları 4 yayın ile Kolaç, Sevim ve Tüm takip etmektedir.

Tablo 7

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Yazarlara Göre Dağılımı

Yazarlar	Yayın Sayısı	Yazarlar	Yayın Sayısı
Karababa Z.C.	5	Kalfa M.	2
Ulaş A. H.	5	Keskin F.	2
Kolaç E.	4	Kırmızı F. S.	2
Sevim O.	4	Koşaner O	2
Tüm G.	4	Melanlıoğlu D.	2

Tablo 7 devam

Dilidüzgün S.	3	Mete F.	2
Epçaçan C.	3	Önkaş N. A.	2
Güneyli A.	3	Özdemir C.	2
Aktaş O.	2	Reichelt M.	2
Anonymous	2	Selçuk G.	2
Birant C. C.	2	Tan E.	2
Bölükbas F.	2	Tezer M.	2
Elkatmış M.	2	Tüzel S.	2
Güven A. Z.	2	Usta G.	2
		Yıldız Ü	2

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Dillere Göre Dağılımı

Elde edilen bulgulara göre Türkçe eğitimi araştırmalarının dillere göre dağılımında ilk sırayı 92 yayın ile (%71,8) İngilizce almaktadır. Bu durumu İngilizcenin küresel bilim dünyasının ortak dili olmasıyla açıklamak mümkündür. Dil ile küreselleşme birbirini besleyen iki olgudur. Dil küreselleşmenin sağladığı kitle iletişim araçları ile gelişme ve yayılma imkânı bulurken; küreselleşmede daha hızlı ve etkili bir şekilde yayılmak için küresel dili araç edinmektedir (Ekim, 2017).

Tablo 8

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Dillere Göre Dağılımı

Diller	Yayın Sayısı	Yüzdelik (%)
İngilizce	92	71,8
Türkçe	34	26,5
Rusça	2	1,5

Tablo 9

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Alanlara Göre Dağılımı

Araştırma Alanları	Yayın Sayısı	Yüzdelik
1 Eğitim-Eğitimsel Araştırmalar	90	70,3
2 Sosyal Bilimler Diğer Konular	16	12,5
3 Sanatlar Beşeri Bilimler Diğer Konular	14	10,9
4 Bilim Teknolojisi Diğer Sanatlar	10	7,8
5 Antropoloji	9	7,0
6 Alan Çalışmaları	6	4,6
6 Dilbilim	6	4,6
7 İş Ekonomisi	1	0,7
7 Edebiyat	1	0,7
7 Din	1	0,7
7 Sosyal Çalışma	1	0,7
7 Sosyoloji	1	0,7

Türkçe Eğitimi Araştırmalarının Alanlara Göre Dağılımı

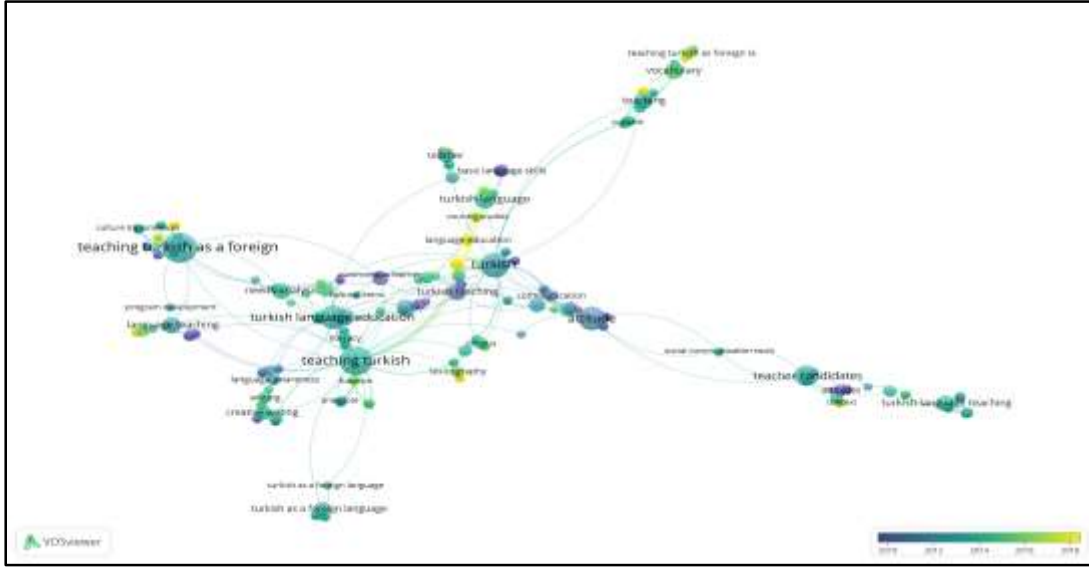
Tablo 9'da Türkçe eğitimi araştırmalarının alanlara göre dağılımı verilmiştir. Birinci olarak 90 yayın ile (%70,3) eğitim araştırmaları yer almaktadır. İkinci sırada Sosyal Bilimler ve diğer konular 16 yayın ile (%12,5) sıralamayı takip etmiştir. Üçüncü sırada 14 (%10,9) yayın ile Sanatlar Beşeri Bilimler, dördüncü sırada 10 yayın ile (%7,8) Bilim Teknolojisi, beşinci sırada 9 yayın ile (%7,0) antropoloji bulunmaktadır. Altıncı sırayı alan çalışmaları ve dilbilim (%4,6) paylaşmaktadır.

Türkçe Eğitimi Araştırmalarına Göre Yazarların En Sık Kullandığı Anahtar Kelimeler

Elde edilen bulgulara göre 128 çalışma içerisinde yazarların en sık kullandığı anahtar kelimeler Şekil 1'de renklendirilerek gösterilmiştir. Web of Science'ta anahtar kelimelerin taranması sonucunda elde edilen Türkçe eğitimi araştırmalarına göre yazarların en sık kullandığı anahtar kelimeler ve bunların yıllara göre dağılımları Vosviewer ile görüntülenmiştir. Bu

kümeler içinde bağıntı gücü yüksek anahtar kelimeler; *yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Türk dili eğitimi, Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe eğitiminde kültür ve kelime öğretimi, dil becerileri, Türkçe ve tutum* gibi kelimelerden oluşmaktadır. Bu kelimeler arasında merkezi bir konumda yer alan *Türkçe, Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe*

anahtar kelimeleri diğer kelimelerle güçlü ilişkisi olan kelimelerdir. Görselde (şekilde) birbirine yakın olan kelimelerin arasında ilişki yoğun iken birbirine uzak olan kelimeler arasında doğrudan bir ilişkiden söz edilemez. Görselde yer alan renklerin yoğunluğu ve kullanılan anahtar kelimeler çalışmaların hangi yönde ilerlediğini göstermesi açısından önemlidir.

Şekil 1. Türkçe Eğitimi Araştırmalarında Yazarların En Sık Kullandığı Anahtar Kelimeler

Türkçe Eğitiminde Atıf Analizleri

Türkçe Eğitimi Araştırmalarında En çok Atıf Alan Dergiler

Türkçe eğitimi araştırmaları dergilerinin atıf analizlerine dayanarak değerlendirilen literatürdeki çalışmaların bilimsel etkinliği açısından listede az ya da çok benzer dergiler ortaya çıkmıştır. Buna göre Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi, Türkçe eğitimi araştırmaları literatüründe fazla atıf alan dergi olarak saptanmıştır. Sırasıyla Eğitim

Araştırmaları Dünya Konferansı - Yeni Eğilimler ve Sorunlar, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi bu sıralamayı takip etmiştir. Doğan vd. (2018) tarafından yapılan araştırma sonucunda Hacettepe Üniversitesinin 9 yıl boyunca dizinde kaldığı bu süre içerisinde 758 yayına ulaşıldığı tespit edilmiştir. Bu sonuç dizinde kaldığı sürede derginin iyi bir performans gösterdiğinin kanıtıdır.

Tablo 10

En çok Atıf Alan Dergiler

	Dergiler	Dokümanlar	Atıflar
1	Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	6	20
2	Eğitim Araştırmaları Dünya Konferansı-Yeni Eğilimler ve Sorunlar	5	16
3	Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi-Hacettepe Üniversitesi	13	10
4	Milli Folklor	6	9
4	World Conference On Learning, Teaching And Administration Papers	5	9
5	Eğitim ve Bilim-Education and Science	6	7
6	Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research	6	5
7	Anthropologist	9	3
7	Bilig	6	3
8	Erpa İnternational Congress On Education (erpa congress 2014)	4	2
9	5th World Conference On Educational Sciences	4	1
9	World Conference On Learning, Teaching & Administration - 2011	3	1

Türkçe Eğitimi Araştırmalarında En Çok Atıf Alan Çalışmalar

Türkçe eğitimi araştırmalarında en çok atıf alan çalışma 10 atıf ile Güneşli'ye (2009) aittir. Güneşli, bu çalışmasını Dünya Eğitim Bilimleri Konferansı - Eğitim Bilimlerinde Yeni Trendler ve Sorunlar adlı konferansta sunmuştur. Çalışmanın başlığı *Türk öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi*'dir. Bu durum Türkçe

eğitimi araştırmalarının alanlara göre sınıflandırmasında ilk sırada yer alan eğitim araştırmaları ile doğrudan bağlantılıdır. Güneşli'nin hemen ardından 6 atıf ile Temizkan (2011) gelmektedir. Temizkan'ın *Yaratıcı Yazarlık Çalışmalarının Öykü Yazma Becerisine Etkisi* adlı çalışması Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri dergisinde yayınlanmıştır. Bayrak (2012) ve Bölükbaş (2011) ise 5 atıf ile üçüncü sırayı paylaşmaktadır.

Tablo 11

En Çok Atıf Alan Çalışmalar

Başlık	Yazarlar	Kaynak Başlığı	Yayın Yılı	Konferans Başlığı	Toplam Atıf
Evaluation of Turkish prospective teachers' attitudes towards teaching profession (Near East University case)	Güneyli, Ahmet; Aslan, Canan	World Conference On Educational Sciences - New Trends And Issues In Educational Sciences	2009	World Conference on Educational Sciences	10
The Effect of Creative Writing Activities on the Story Writing Skill	Temizkan, Mehmet	Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	2011		6
Factors appeared in student-teachers' views about computer-based instructional material development	Baytak, Ahmet	Energy Education Science And Technology Part B-Social And Educational Studies	2012		5
The Effectiveness of Cooperative Learning on the Reading Comprehension Skills In Turkish as a Foreign Language	Bolukbas, Fatma; Keskin, Funda; Polat, Mustafa	Turkish Online Journal Of Educational Technology	2011		5
Developing a Writing Anxiety Scale and Examining Writing Anxiety Based on Various Variables	Karakaya, Ismail; Ulper, Hakan	Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	2011		4
Learning styles of teacher candidates: A sample of Firat University	Kazu, Ibrahim Yasar	African Journal Of Business Management	2010		4
Teacher candidates' real success situation on computers and their attitudes towards computer technology in the faculties of education	Ekizoglu, Nihat; Tezer, Murat; Bozer, Mehmet	World Conference On Learning, Teaching And Administration Papers	2010	1st World Conference on Learning, Teaching and Administration (WCLTA)	4
The relationship between candidate teachers' communication skills and their attitudes towards teaching profession	Yesil, Hulya Avcı, Suleyman;	World Conference On Learning, Teaching And Administration Papers	2010	1st World Conference on Learning, Teaching and Administration (WCLTA)	4
The Cognitive and Affective Changes Caused by the Differentiated Classroom Environment Designed for the Subject of Poetry	Yuksel, Arzu; Soyer, Makbule; Balikcioglu, Suzan	Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri	2009		4

arkadaşlarıdır. İkinci sırada ise 4 çalışma ile 6 atıf alan Tüm gelmektedir.

Tablo 13

En Çok Atıf Alan Yazarlar

	Yazar	Dokümanlar	Atıflar
1	Güneyli, A	3	12
2	Tüm, G	4	6
3	Kolaç, E	4	5
4	Sevim, O	4	2
4	Ulaş, A	5	2
5	Dilidüzgün, S	3	0
5	Epçaçan, C	3	0
5	Karababa, ZC	5	0

Türkçe Eğitiminde En Çok Atıf Alan Ülkeler

Türkçe eğitiminde en çok atıf alan ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Türkiye 109 çalışma ile 93 atıf almıştır. Türkiye'yi 6 çalışma ile 22 atıfla Kıbrıs takip etmektedir. Üçüncü sırada ise 1 çalışma ile 2 atıf alan Hollanda gelmektedir. İlk sırada yer almasına rağmen Türkiye kaynaklı çalışmaların sayısının fazla, ancak belge başına yapılan atıfın ise az olduğu görülmektedir. Atıf sayısının bir yayının kalitesi hakkında fikir verdiği birçok araştırmacı tarafından ileri sürülmektedir. Ancak bazı araştırmacılar bunu kabul etmeyerek atfı yayının görünürlük oranının ölçüsü olarak kabul etmektedirler. Ayrıca daha eski yayınlar yeni yayınlara göre daha çok atıf alabilmektedirler. Türkçenin ve özellikle yabancılara Türkçe öğretiminin son 10 yıl içerisinde gelişim gösterdiğini düşünürsek doküman başına düşen atıf oranının neden düşük olduğu sorusunun yanıtı ortaya çıkmış olmaktadır.

Tablo 14

En Çok Atıf Alan Ülkeler

	Ülke	Dokümanlar Sayısı	Atıflar
1	Türkiye	109	93
2	Kıbrıs	6	22
3	Hollanda	1	2
4	Bulgaristan	2	1
4	Amerika	3	1

Sonuç ve Öneriler

Türkçe eğitimi araştırmalarının büyüme desenine bakıldığında en verimli yıl 2013 yılı olarak görülmektedir. Web of Science'a göre Türkçe eğitimi araştırmalarında ilk sırada eğitim araştırmaları gelmektedir. Türkçe araştırmalarında en çok yayın yapan kurumun Ankara Üniversitesi olduğu anlaşılmaktadır. Türkçe araştırmalarının belge türlerine dağılımına bakıldığında ilk sırada makaleler yer almaktadır. Dergilerde ise ilk sırayı Procedia dergisi almaktadır. Ülkeler bazında yayın sıralamasında Türkiye'nin ilk sırada olduğu görülmektedir. Türkçe eğitimi araştırmalarında en üretken yazar 5 yayın sayısı ile Karababa olarak saptanmıştır. Türkçe eğitimi araştırmalarının dağılımı dillere göre değerlendirildiğinde ilk sırayı İngilizce almaktadır.

Çalışmanın ikinci aşaması olan atıf analizinde en çok atıf alan dergi Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi olarak belirlenmiştir. Dergi 2016 yılında yayından çıkarılmasına rağmen 13 yayın sayısı ile ilk sırada yer almaktadır. Derginin dizinde kaldığı süre içerisinde iyi bir performans gösterdiği anlaşılmaktadır. Türkçe eğitimi araştırmalarında en çok atıf alan çalışma 10 atıf ile Güneyli'ye (2009) ait

olan bir bildiri metni olduğu anlaşılmaktadır. En üretken yazarlar tablosu ve en çok atıf alan çalışmalar karşılaştırıldığında her ikisinin de farklı kişiler olduğu görülmektedir. Bu nedenle yayın sayısının çokluğu ile kalitesi arasında bir bağlantının söz konusu olmadığı söylenebilir. En çok Atıf alan ülkeler sıralamasında ilk sırada her ne kadar Türkiye olsa da asıl atıf yoğunluğunun Kıbrıs'a ait olduğu görülmektedir. Atıf

yoğunluğu belgelerin görünürlüğü ile doğrudan bağlantılıdır.

Türkçe eğitimi araştırmalarının son 10 yılda artış göstermekle beraber yetersiz olduğunu söylenebilir. Araştırmacıların bu alanda daha fazla çalışma yapması gerekmektedir. Bu çalışmanın alanda araştırma yapacak akademisyenlere bir fikir vermesi beklenmektedir.

Kaynakça

- Aktaş, E., Uzuner Yurt, S. (2015). Türkçe Eğitimi Alanındaki Makale Özetlerine Yönelik Bir İçerik Analizi, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume* 10(7) :73-96.
- Al, U. (2008). Türkiye'nin Bilimsel Yayın Politikası: Atıf Dizinlerine Dayalı Bibliyometrik Bir Yaklaşım. Ankara: Yayınlanmamış Doktora Tezi. *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı*.
- Al, U., Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin Bibliyometrik Profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 142-163.
- Asan, A. (2004). ISI'nin Kullandığı İndeksler: SCI -Expanded, SSCI ve AHCI: Tarihsel Gelişim, Bugünkü Durum ve Etki Faktörü (IF), *Orlab On-Line Mikrobiyoloji Dergisi*, 2(5): 1
- Bozkurt, B. Ü, Uzun, N. E. (2015). Türkçenin Eğitimi-Öğretimine İlişkin Bir Alan yazını Değerlendirmesi: *Uluslararası Bilimsel Toplantılarda Eğilimler/Yönelimler. Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 1(2) : 1-15.
- Bozkurt, Ö. Ç. ve Çetin, A. (2016). Girişimcilik ve Kalkınma Dergisinin Bibliyometrik Analizi, *JED / GKD*, 11(2):232
- Büyükkiz, K. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 203-213.
- Coşkun, E., Özçakmak, H. ve Balcı, A. (2012). *Türkçe eğitiminde eğilimler: 1981- 2010 yılları arasında yapılan tezler üzerine bir meta-analiz çalışması*. E. Yılmaz, M. Gedizli, E. Özcan ve Y. Koçmar (Ed.), *Türkçenin Eğitimi Öğretimi Üzerine Çalışmalar* (s. 204- 212). Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, G., Dhyi S.M.A., Al, U. (2018). Web of Science'tan Çıkarılan Türkiye Adresli Dergiler Üzerine Bir Araştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 32 :151-162.
- Ekim, B. A. (2017). Küreselleşme ve Demokrasi: İngilizcenin Küreselleşmesi. Galatasaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi Bölümü.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılara Türkçe Öğretimiyle İlgili Bir Kaynakça Denemesi. *Turkish Studies*, 4(3) : 888-937.
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M. ve Özkan, E. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yazılmış Bilimsel Makalelerde Geçen Anahtar Sözcüklere İlişkin Bir İçerik Analizi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.213-237.

- Göçer, A. Moğul, S. (2010). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış. *Turkish Studies*, 6(3) : 797-810
- Göçer, A. Çaylı, C. Çavuş, S. (2012). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimiyle İlgili Kaynakça Denemelerine Kesitsel Bir Katkı: 2013-2015 Yılları Uluslararası Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Dergisi, 1(1) :19-85
- Göçer, A., Tabak, G, Coşkun, A. (2012). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kaynakçası. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (32) :73-126.
- Kahrıman, R., Dağtaş, A., Çapoğlu, E. ve Ateşal, Z. (2013). Yabancılara Türkçe Öğretimi Kaynakçası. *TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 1 : 80-132.
- Mert, O. (2002). Türkçe'nin Eğitim Ve Öğretimi Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 19 :349-381
- Özçakmak, H. (2017). Türkçe Eğitimi Lisansüstü Araştırmalarında Yeni Yönelimler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* :1607-1618.
- Pekacar, Ç. Bekeyeva, N. Pekacar, B. Y. (2018). Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Bilimsel Yayınlar Üzerine İstatistiksel Bir Değerlendirme. *Materials International Scientific-Practical Conference Scientific-Methodological Heitage of The Intellectuals of Alash: Traditions And Innovations*, 29-38.
- Sevim, O. ve Özdemir-Erem, N. H. (2012). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarına ve özetlerine eleştirel bir bakış. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1(3) : 174-186.
- Sünnetçioğlu, A. Yalçinkaya, P. Olcay, M. ve Mercan, Ş. O. (2017). Turizm Alanında Yazılmış Olan Gastronomiye İlişkin Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5 (2) :345-354.
- Taş, H. ve Okur, A. (2015). Yükseköğretim düzeyinde ana dili öğretimi üzerine bir değerlendirme. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 13 :80-96.
- Tatar, C. C., Ece, A. S. (2012). Bilimsel Dergilerdeki Müzik Makalelerinin Bibliyometrik Profili. *Akademik Bakış Dergisi*, 30 :1-16.
- Turan, L, Sevim, O, Tunagür, M. (2018). Türkçe Eğitimi Alanında Hazırlanan Doktora Tez Özetlerine Yönelik Bir İçerik Analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29-44.
- Varişoğlu, B., Şahin, A. ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3) :1767-178.
- Zan, B. U. (2012). Türkiye'de Bilim Dallarında Karşılaştırmalı Bibliyometrik Analiz Çalışması. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Angeli, C., Valanides, N., & Bonk, C. J. (2003). Communication in a web-based conferencing system: the quality of computer-mediated interaction. *British Journal of Educational Technology*, 34(1) :31-43.

Sorumlu Yazar Bilgileri:

Yazar ismi: Duygu Gökçen

Bölüm: Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Fakülte: Eğitim ve Beşeri Bilimler Fakültesi

Üniversite, ülke: Uluslararası Burç Üniversitesi, Bosna Hersek

Email: duygukaradagster@gmail.com

Lütfen alıntılayınız: Gökçen, D, & Arslan, M. (2019). Türkçe Eğitimi Araştırmalarına Genel Bir Bakış: Bibliyometri Çalışması. *Journal of Research in Turkic Languages*, 1(1), 39-56. DOI: 10.34099/jrtl.113

Alındı: Mart 21, 2019 ▪ Kabul: Mayıs 1, 2019